

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2019. december 16.
(OR. en)

14975/19

AGRILEG 215
VETER 108

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

Tárgy: A Tanács következtetései a fenntartható állattenyésztés szerves részét képező állatjólétről
- *A Tanács következtetései (2019. december 16.)*

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fenti témáról szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2019. december 16-i ülésén elfogadott.

**A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI A FENNTARTHATÓ ÁLLATTENYÉSZTÉS SZERVES
RÉSZÉT KÉPEZŐ ÁLLATJÓLÉTRŐL**

MIVEL:

- (1) Az állatok jóléte nagyon fontos kérdés az európai polgárok számára, és azt az uniós jog, nevezetesen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 13. cikke is ekként ismeri el.
- (2) A közvélemény- kutatások azt mutatják, hogy az uniós polgárokat komolyan aggasztja az állatjólét kérdése:
 - a. Egy 2015-ös Eurobarométer felmérés¹ rámutatott, hogy a válaszadók többsége úgy vélte, hogy javítani kell (a válaszadók 82%-a szerint) a haszonállatok és (a válaszadók 74%-a szerint) a kedvtelésből tartott állatok jólétét. Az uniós polgárok emellett azt is fontosnak tartják, hogy az Unión kívülről importált termékek az EU-ban alkalmazott állatjóléti normákkal egyenértékű előírásoknak feleljenek meg, továbbá úgy gondolják, hogy az EU-nak többet kellene tennie annak érdekében, hogy – nemzetközi szinten is – jobban felhívja a figyelmet az állatjólét kérdésére.
 - b. Egy 2018-as Eurobarométer felmérés² szerint mind a közvélemény, mind a politika nagyobb hangsúlyt fektet az élelmiszer-minőségre, az állatjólétre és a környezetvédelmi normákra.

¹<https://ec.europa.eu/comfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/search/Attitudes%20of%20Europeans%20towards%20Animal%20Welfare/surveyKy/2096>

²<https://ec.europa.eu/comfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/search/Europeans.%20Agriculture%20and%20the%20CAP/surveyKy/2161>

- (3) Az állatjólét összefügg továbbá az élelmezésbiztonsággal is, hiszen – ahogyan azt a Világélelmezés-biztonsági Bizottság megállapította – segíti a reziliencia és az erőforrás-hatékonyság javítását, valamint a jobb eredmények elérését a társadalmi igazságosság/felelősségvállalás terén³. Az állatjólét javítása továbbá az állattenyésztő számára is előnyökkel jár, mivel ezáltal csökken a mortalitás, jobb lesz az állatok egészsége, a végtermék pedig jobb minőségű lesz, nagyobb lesz a hozam, és magasabb áron lehet értékesíteni. Az állatjólét javításának egyik különösen fontos következménye, hogy az állatok ellenállóbbá válnak a kórokozókval szemben⁴. Ezáltal kevesebb gyógyszerre lesz szükség, ami segíti az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelmet és támogatja az állatbetegségek kezelésére vonatkozó biológiai védelmi intézkedéseket.
- (4) Az állatjólétre vonatkozó hatályos uniós jogszabályok fokozatosan kerültek kidolgozásra az évek során, azzal a céllal, hogy javuljon az állatok jóléte, ugyanakkor a mezőgazdasági termelőknek és a gazdasági szereplőknek egyenlő versenyfeltételekkel kelljen szembenézniük az EU-ban. A jogi szabályozás azonban nem átfogó, mivel számos haszonállat – mint például a tejelő tehének, a hízómarhák, a juhok és a kecskék, a tenyésztett halak, a tenyésztett nyulak, a jércék, a pulykák, a libák és a kacsák – védelmét illetően nem határoz meg egyedi minimumkövetelményeket.
- (5) A Bizottság 2012-ben tette közzé az állatok védelmére és az állatjólétre vonatkozó európai uniós stratégiát (2012–2015)⁵ (a 2012–2015-ös időszakra szóló stratégia), amely azonosítja az állatjóléti normák javítására, valamint a jogszabályok EU-szerte történő alkalmazására és az azoknak való megfelelésre irányuló intézkedések listáját.
- (6) Az Európai Bizottság 2017-ben létrehozta az uniós állatjóléti platformot. A platform sikerrel mozdította elő az illetékes hatóságok, az ágazat, a civil társadalom és a tudósok között az állatjóléti kérdésekről folytatott párbeszédet, elősegítve ezzel a bevált gyakorlatok és más tapasztalatok megosztását. A platform jövőjét még ezt követően kell meghatározni.

³ Világélelmezés-biztonsági Bizottság, 2016. *Recommendations on Sustainable agricultural development for food security and nutrition: what roles for livestock?* (Ajánlások az élelmezésbiztonság és a táplálkozás javítását célzó fenntartható mezőgazdasági fejlődésről: mi az állatállományok szerepe?) <http://www.fao.org/cfs/home/products/en/>

⁴ EFSA, 2017. *EMA and EFSA joint scientific opinion on measures to reduce the need to use antimicrobial agents in animal husbandry in the European Union, and the resulting impacts on food safety* (Az EMA és az EFSA közös tudományos véleménye az Európai Unióban az antimikrobiális szerek állattenyésztésben történő alkalmazásának szükségességét csökkentő intézkedésekről és ennek az élelmiszer-biztonságra gyakorolt hatásairól) (RONAFA). EFSA Journal 15 (1). <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2017.4666>

⁵ Az állatok védelmére és az állatjólétre vonatkozó európai uniós stratégia (2012–2015) [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1575631145238&uri=CELEX:52012DC0006R\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1575631145238&uri=CELEX:52012DC0006R(01))

- (7) A Bizottság a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet 95. és 96. cikke alapján kijelölt két állatjóléti referenciaközpontot. Az első 2018 márciusában jött létre és a sertések jólétével foglalkozik, a második létrehozására pedig 2019 októberében került sor, és a baromfi, valamint más kisebb haszonállatok jólétével foglalkozik. Biztosítani kell, hogy a referenciaközpontok elláthassák a feladataikat és megbízható, naprakész információkkal lássák el az illetékes hatóságokat és a Bizottságot a legfrissebb kutatási eredményekről, az új technikákról, az állatjóléti mutatókról, valamint a jogszabályok helyes alkalmazásának és a megfelelés ellenőrzésének elősegítéséhez szükséges bevált gyakorlatokról.
- (8) Egyes tagállamok további intézkedéseket sürgettek, és kiemelték, hogy javítani kell a jogalkotás minőségét, javítani kell az állatjólétet, továbbá fel kell hívni a figyelmet az uniós előírásokra és ismeretekre (pl. Dánia, Hollandia és Németország 2014. december 14-i nyilatkozata az állatjólétről⁶, valamint Dánia, Hollandia, Németország és Svédország állásfoglalása a 2008/120/EK tanácsi irányelv felülvizsgálatáról⁷). Ezen túlmenően az Európai Parlament átfogóbb jogszabályokat szorgalmazott, valamint a hatályos jogszabályok szigorúbb érvényesítésére szólított fel⁸ és⁹. A Bizottság 2016-ban arra a megállapításra jutott egy jelentésben¹⁰, hogy az állatok jólétét befolyásoló egyik fő probléma az uniós jog érvényesítésének hiánya, illetve hogy szükség van a szabályok jobb megértésére.
- (9) A bolgár, az osztrák és a román elnökség idején mélyreható megbeszélések folytak a nagy távolságra történő szállítás által támasztott állatjóléti kihívásokról. Az állatok szállításáról szóló 1/2005/EK tanácsi rendelet érvényesítése terén történt előrelépés ellenére továbbra is nyilvánvaló hiányosságok és következetlenségek figyelhetők meg. Jobban be kell tartatni a szabályokat, a hőmérsékletre és a szállítási időre vonatkozó szabályokat is beleértve. Biztosítani kell továbbá a visszamenőleges ellenőrzések és a TRACES rendszer jobb alkalmazását, valamint a tagállamok és a harmadik országok illetékes hatóságai közötti aktív együttműködést.

⁶ 16923/1/14 REV 1.

⁷ 5708/16.

⁸ Az Európai Parlament 2015. november 26-i állásfoglalása a 2016–2020 közötti időszakra szóló új állatjóléti stratégiáról http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2015-0417_HU.html

⁹ Az Európai Parlament 2019. február 14-i állásfoglalása az állatoknak az EU-n belüli és azon kívüli szállítás közbeni védelméről http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0132_HU.html

¹⁰ Európai Bizottság, 2016. Jelentés az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tenyésztés céljából tartott állatok védelméről szóló 98/58/EK tanácsi irányelv végrehajtásáról <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52016DC0558>

- (10) Az évek során több, olyan állatjóléti kérdésekkel foglalkozó uniós iránymutatás, tanulmány és jelentés látott napvilágot, mint például a levágás, a tenyésztés, a szállítás, az oktatás, a fogyasztók tájékoztatása, valamint a kereskedelmi gyakorlatok által érintett kutyák és macskák jóléte. Annak ellenére azonban, hogy sok tagállam jelentős erőfeszítéseket tett, a jogszabályok érvényesítése terén fennálló hiányosságok nem oldhatók meg csupán iránymutatás vagy tájékoztatás révén, miközben a jogszabályok többféleképpen értelmezhetők.
- (11) Rendelkezésre áll az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) által közzétett több közelmúltbeli tudományos szakvélemény és más tudományos publikációk, amelyek felhasználásával elő lehet segíteni az állatjóléti jogszabályok kidolgozását és felülvizsgálatát.
- (12) Az állatjólét előmozdításának nem a jogszabályok jelentik az egyetlen módját, több olyan önkéntes intézkedés is rendelkezésre áll, mint például a minőségi előírások és az állatjóléti programok. Néhány tagállam már bevezetett egyedi címkézéssel párosuló, önkéntes állatjóléti programokat. A fogyasztók ezeket kedvezően fogadták, mivel a vásárlási döntéseiket így állatjóléti megfontolásokra tudják alapozni, az állattenyésztők pedig felárat kaptak az erőfeszítéseikért. Biztosítani kell azonban e rendszerek átláthatóságát és hitelességét.
- (13) A Tanács 2019-ben következtetéseket¹¹ fogadott el a Számvevőszék jelentése¹² alapján, amelyben megállapította, hogy jelentős előrelépést sikerült elérni például a kocák csoportos tartása, valamint a tojtyúk hagyományos ketrecekben tartására vonatkozó tilalom területén. A Tanács a következtetésekből megjegyezte, hogy továbbra is mutatkoznak hiányosságok a minimumszabályok betartása terén, valamint hogy a közös agrárpolitika pénzügyi forrásait megfelelőbb módon lehetne felhasználni a magasabb szintű állatjóléti normák előmozdításához.

¹¹ A Tanács következtetése (2019. február 12.) <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11073-2019-INIT/hu/pdf>

¹² Az Európai Számvevőszék 31/2018. sz. különjelentése: Állatjólét az Európai Unióban <https://www.eca.europa.eu/hu/Pages/DocItem.aspx?did=47557>

- (14) Az Európai Parlament¹³ 2019-ben felszólította a Bizottságot és a tagállamokat, hogy lehetőség szerint mozdítsák elő az átállást az élő állatok szállításáról a hús és a hasított testek szállítására. Az Európai Parlament más ajánlásokat is tett a szállításra vonatkozó jogszabályok végrehajtását és betartatását, valamint a jogsértések esetében lefolytatandó büntetőeljárásokat illetően.
- (15) Érdemes lenne további megbeszéléseket folytatni az élő állatok nagy távolságra történő szállításának fenntarthatósági vonatkozásairól, valamint az ezzel kapcsolatos különböző kereskedelmi megfontolások hatásáról.
- (16) A Bizottság az európai állattenyésztők versenyképességéről szóló (2018. évi) jelentésében¹⁴ arra a következtetésre jutott, hogy az állatjóléti követelmények nem döntő jelentőségűek a relatív költség-versenyképesség szempontjából. Megállapította továbbá, hogy más tényezők – mint például a munkaerő- és takarmányköltségek – sokkal nagyobb szerepet játszanak. Másrészt a Bizottság megjegyezte, hogy az EU nagyon befolyásos szerepet tölt be abban, hogy világszerte felhívja a figyelmet az állatjóléti normákra, továbbá hogy erre a továbbiakban is törekedni kell.
- (17) A Bizottság a számvevőszéki jelentésben foglalt ajánlásnak megfelelően 2019 májusában megkezdte a 2012–2015-ös időszakra szóló stratégia értékelését. Az értékelés célja annak a felmérése, hogy az uniós stratégia mennyiben érte el az abban kitűzött célokat, illetve hogy ezek a célok ma mennyire relevánsak és koherensek. Az értékelés elfogadására a tervek szerint 2020 végén kerül sor.

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA:

- (1) HANGSÚLYOZZA, hogy a megfelelő szintű állatjólét a fenntartható állattenyésztés szerves részét képezi.
- (2) KIEMELI, hogy a megfelelő szintű állatjólét általában véve javítja az állatok egészségét, és csökkenti az antibiotikumok használatának szükségességét, így következésképpen csökkenti az antimikrobiális rezisztenciát is. Néhány esetben azonban az állatjóléti intézkedéseket a biológiai védelem megfelelő szintjének garantálása érdekében az állategészségügyi helyzethez kell igazítani.

¹³ Az Európai Parlament állásfoglalása az állatoknak az EU-n belüli és

azon kívüli szállítás közbeni védelméről http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0132_HU.html

¹⁴ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a nemzetközi állatjóléti tevékenységeknek az európai állattenyésztők globális versenyképességére gyakorolt hatásáról

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/hu/TXT/?uri=CELEX%3A52018DC0042>

- (3) ELISMERI, hogy az uniós állatjóléti jogszabályok, valamint a mezőgazdasági termelők és más gazdasági szereplők önkéntes tevékenységei és beruházásai javították az állatjólét szintjét.
- (4) ÜDVÖZLI a 2012–2015-ös időszakra szóló stratégia külső értékelését és FELKÉRI a Bizottságot, hogy dolgozzon ki új stratégiát, amely figyelembe veszi ezt az értékelést is.
- (5) MEGÁLLAPÍTJA, hogy noha van olyan átfogó jogszabály, amely a tenyésztés céljából tartott valamennyi állat jólétével foglalkozik, és léteznek a borjakra, a sertésekre, a brojlercsirkékre és a tojótyúkokra vonatkozó specifikusabb jogszabályok, tovább lehetne fejleszteni és aktualizálni lehetne az állatjóléti jogszabályokat annak érdekében, hogy azokban az állatjólét és a harmonizáció javítása céljából figyelembe vegyék a hatályos jogszabályokat érintő gyakorlati problémákat, valamint a legfrissebb tudományos ismereteket és a technikai fejlődést. A további javításra szoruló jelenlegi követelmények közé tartozik mindenekelőtt az állatok szállítása, a sertések jóléte, a fájdalmas eljárások, valamint az állatjóléti mutatók. HANGSÚLYOZZA, hogy javítani lehetne az állatok levágásának körülményeit, ösztönözve mindenekelőtt az 1099/2009/EK rendelet 4. cikke szerinti kábításra és „egyszerű kábításra” vonatkozó tudományos kutatást.
- (6) FELKÉRI a Bizottságot annak értékelésére, hogy szükség van-e olyan új jogszabályra, amely a gazdasági tevékenység keretében tartott összes olyan állatfajra vonatkozik, amelyre vonatkozóan jelenleg nem létezik egyedi állatjóléti jogszabály – ideértve különösen a legalább hathónapos szarvasmarhákat, a tenyésztett nyulakat, a jércéket, a kutyákat és a macskákat, illetve a pulykákat, a tenyészállat brojlercsirkéket és tojótyúkokat, a juhokat, a kecskéket és a tenyésztett halakat –, továbbá annak értékelésére, hogy milyen hatása lenne egy ilyen új jogszabálynak.
- (7) KIEMELI, hogy javítani kell a nagy távolságon történő szállítás során az állatok jólétét. Rövid távú célként arra ÖSZTÖNZI a Bizottságot és a tagállamokat, hogy találjanak olyan megoldásokat, amelyek elősegítik a szállításra vonatkozó hatályos jogszabályok betartatását, ideértve többek között a tagállami hatóságok közötti információcsere módozatainak továbbfejlesztését, és a különböző fórumok keretében további megbeszéléseket SZORGALMAZ az élő állatok kereskedelmének a húskereskedelemhez képest való fenntarthatóságáról. Arra BIZTATJA a Bizottságot, hogy vizsgálja felül és aktualizálja az 1/2005/EK rendeletet.

- (8) EMLÉKEZTET arra, hogy a hatályos jogszabályok módosításainak és az új jogszabályoknak a tagállamok legfrissebb tudományos kutatásain és tapasztalatain kell alapulniuk, és szükség esetén új tudományos kutatásokat kell kezdeményezni.
- (9) HANGSÚLYOZZA, hogy a hatályos jogszabályok uniós szintű végrehajtásának harmonizálása tudományos szakértelmet és további koordinációt is igényel. Az állatok szállításával kapcsolatban kijelölt nemzeti kapcsolattartó pontoknak támogatniuk kell a harmonizált végrehajtási törekvéseket, és ehhez fel kell használniuk az állatjóléttel foglalkozó európai uniós referenciaközpontoktól, valamint az uniós állatjóléti platformtól származó információkat.
- (10) NAGYRA ÉRTÉKELI az uniós állatjóléti platform tevékenységét és TÁMOGATJA annak olyan értékes fórumként való további működését, amelyben elő lehet mozdítani az érdekelt felek közötti párbeszédet. ÖSZTÖNZI a Bizottságot a platform munkájának értékelésére és továbbfejlesztésére, különösen ami az összes tagállam megfelelőbb bevonását illeti.
- (11) SZORGALMAZZA, hogy a Bizottság biztosítson elegendő erőforrást az állatjóléttel foglalkozó európai uniós referenciaközpontok számára, és tegyen közzé felhívást olyan további központokra vonatkozóan, amelyek például a kérődzőkkel és lovakkal foglalkoznának, beleértve az azok szállításához és levágásához kapcsolódó műveleteket is.
- (12) FELKÉRI a Bizottságot annak értékelésére, hogy szükség van-e olyan uniós szabályozási keretre, amely az állatjóléti címkézési rendszerre vonatkozó kritériumokat foglal magában, és hogy milyen hatása lenne egy ilyen rendszernek, figyelembe véve a tagállami tapasztalatokat.
- (13) Arra ÖSZTÖNZI a tagállamokat, hogy az állatjólét tényleges javítása céljából hatékonyan és eredményesen használják fel a közös agrárpolitika keretében rendelkezésre álló pénzügyi forrásokat.
- (14) TUDATÁBAN VAN ANNAK, hogy fontos az állatjólét világszintű előmozdítása, ahogy tudatában van annak a versenynek is, amellyel az uniós mezőgazdasági termelők a globális kereskedelemben szembesülnek, és ezért HANGSÚLYOZZA, hogy a szabadkereskedelmi megállapodásokba a lehetőségekhez mérten bele kell foglalni az állatjólét kérdését, és ezeket a megállapodásokat TEKINTI az állatjólét világszintű előmozdítása egyik módjának.

- (15) Határozottan ÜDVÖZLI a Bizottság és a tagállamok aktív részvételét az OIE előírásainak, iránymutatásainak és egyéb tevékenységeinek kidolgozásában, ideértve többek között az OIE európai állatjóléti platformját, valamint az ikerintézményi, képzési és egyéb nemzetközi tevékenységeket is. E munka további folytatását SZORGALMAZZA, különös figyelmet fordítva azokra az országokra, amelyekbe az EU élő állatokat exportál, illetve amelyekből állati termékeket importálnak az EU-ba. ÖSZTÖNZI továbbá az OIE Szárazföldi Állatok Egészségügyi Kódexében foglalt azon előírások alkalmazásának az előmozdítását, amelyek az állatok szárazföldi és vízi szállítására, a levágásra, valamint a haszonállat-tenyésztési rendszerekre vonatkoznak.
- (16) SZORGALMAZZA, hogy a Bizottság és a tagállamok segítsék elő a nyilvánosság, a gazdasági szereplők és a kereskedelmi partnerek további tájékoztatását és ismereteinek bővítését a megfelelő állatjóléti előírásoknak az állatok egészsége, az élelmiszer- és élelmezésbiztonság, valamint a fenntartható mezőgazdasági és élelmiszerágazat szempontjából betöltött alapvető szerepéről.
-